

Hurriyet

Mustafa Kuru

Avrupa'nın önde gelen toptan gıda şirketlerinden Marmara'nın sahiplerinden Mustafa Kuru, "Genç eurotürk bakliyat gibi kuru gıdadan uzaklaşıyor. Buna karşılık Türkiye'ye giden turistler dönüşlerinde Türk gıdalarına yöneliyor. Böylelikle satışlarımız dengeleniyor" diyor.

HOLLANDALI ressam Vincent van Gogh, Paris'te yaşadığı dönemde aklar boyunca zeytin ağacı resmeder. Tam 19 zeytin ağacı tablosu yapar. Zeytin ağaçları pek çok ressamı olduğu gibi Hollandalı ressamı da cezbedmiştir. Van Gogh kartesi Teo'ya yazdığı mektuplarda zeytin ağacı tutkusunu şöyle anlatır: "Kırmızıya çalan toprak boyası üstünde günışığı, belki de biraz mavimsi ya da yeşilli beyzalı bronz rengi yapraklar...Bu renkleri yakalamaya çalışıyorum. Öyle zor, öyle zor ki... Yine de beni cezbediyor. Bu günışığı ve alın renkleri arasındaki karşıtlığı göstermek istiyorum."

İşte Hollandalı ressamın tasvirde zorlandığı ağaçlarda yetişen Türk zeytinini Avrupa'ya ilk getiren **Hüseyn Kuru**'dur. Tehtirdağ'ın Malkara ilçesi Karacahalı köyünde 1954'te dünyaya gelen **Kuru**, biri kız beş kardeşin en büyüğü. Baba **İbrahim Kuru** biraz para kazanıp dönmek umuduyla 1967'de Almanya'nın yolunu tutar. Köydeki bakıllı 14 yaşındaki **Hüseyn** e bırakır. Ortaokul öğrencisi **Hüseyn Kuru**, bakkalın idare edenken işleri de büyümek ister. Köylülerden topladığı kuru ihlamları İstanbul'daki toplanıcılara satar. 1967'de ortaokul bitmiştir. Babası okuma niyeti görmediği için Ağustos 1969'da annesiyle Almanya'ya göçtür.

Türkiye'de zeytin üretimi ülkeler arasında ağaç varlığı açısından dördüncü, alan açısından altıncı sıradadır. Sofralık zeytin üretiminde İspanya'dan sonra ikincidir. Türkiye'nin sofralık zeytin rekoltesi 330 bin ton civarında. En son verilere göre 2007-08 sezonunun ilk dokuz ayında yüzde 18 artışla 98,8 milyon dolarlık ihracat yapıldı. İhracatta 89,9 milyon dolarla aslan payı, sıyah zeytine ait. En fazla sıyah zeytin ihracatı yaklaşık 22 milyon dolarla Almanya'ya yapıyor.

Almanya'ya gelen **Hüseyn Kuru**, birbiri meşakkatten sonra Düsseldorf Üniversitesi'nin Bitirip Elektrik, Yüksek Mühendisi olur. Ama onun gözü ticarettedir. 1980'de Marmara İmport Export GmbH adıyla şirket kurar. Düsseldorf'ta Halit'nde ona yer vermekte nazlanırlar. O da daha önce Düsseldorf'ta Mercedes'te çalışırken tanıştığı Alman Sendikalar Birliği temsilcisinden yardım ister. Alman sendikacı hal yönetimine telefon edip işin bir an önce halledilmesini sağlar. Bu arada kartdeşler **İbrahim, Mustafa ve Mülâhim** de Almanya'ya gelir. Baba **İbrahim Kuru** ise karısını alıp kesin dönüş yapmıştır.

***
Hüseyn Kuru, 2000'den beri **Kurular Grubu** tarafından 1995'de Aydın Organize Sanayi Bölgesi Umurlu'da kurulan Maroli Gıda Sanayi firmasını yönetiyor. Maroli şirketi yıllık 10 bin ton kapasite yüzde 100 ihracat ile Marmara, Maroli, Zeyno ve Harika markalarıyla dünyanın çeşitli ülkelerine zeytin satıyor. (Maroli zeytin ihracatında 2008'de Türkiye üçüncüsü, 2009'da ise Türkiye ikincisi oldu) Almanya'daki firmayı yöneten **Mustafa Kuru** (54) şöyle anlatıyor: "1970 yıl Nisan ayında geldim. Almanya'da kar vardı. Çok sasmıştım. Kısa sürede Almanca ve

Halit GELİKBUDAK ile **EKONOMİ SOHBETLERİ**
 hcelikbudak@hurriyet.de

meslek öğrenip iş hayatına atıldım. Daha sonra aile şirketine dahil oldum. Düsseldorf'un yanı sıra Frankfurt ve Hannover hallerinde toplam 3 bin 100 metrekaare satış, bin 250 metrekaresi soğuk havaali, 7 bin 500 metrekaarelik depolarımız var. Zeytin ağırlıklı olmak üzere kuru bakliyat ile ürünlerce çeşit grdayı toptan satıyoruz."

***
Mustafa Kuru, "Avrupa'da yaşayan üçüncü nesil Türk veya Türk kökenlilerin damak zevki giderek değişiyor. Gençler yaşadıkları ülkelerin damak zevkine istemez vaklaşıyor. Ayrıca yaşam da değişiyor. Çalışmayan annenin Türk yemeleri yaptığı büyük aileler azalıyor. Yalnız yaşayanlar artıyor. Bu yüzden kuru bakliyata karşı talep azalıyor. Bunun yerine konserveye yöneliş var" diyor.

Bunun satışları nasıl etkilediğini soruyorum. **Mustafa Kuru**'nun cevabı şöyle oluyor: "Kuru gıdadan uzaklaşmaya karşılık zeytin ve diğer ürünlerdeki artış dengeleniyor. Çünkü her yıl Türkiye'ye giden milyonlarca turisti Türk gıdalarını tadıyor. Birçoğu ülkelerine dönünce Türk ürünlerini satın alıyor."

***
 1980'de şirketi kurduktan sonra Türkiye'den sebze ve meyve ithalatına başlayan **Hüseyn Kuru**, Türk çayına olan talebi görünce hemen Çaykur'dan Filtiz çayı getirip satar. Haftada iki TL'ye çay satışı Cernobil faciasına kadar devam eder. Çaydan sonra Türkiye'ye gidip inceleme yapan Kuru, zeytinde karar kılar. **Van Gogh**'un resminde çalıştığı mucize ağacın önemini genç yaşta anlayan **Hüseyn Kuru**, ticarete atıldığı ilk yıllardan itibaren zeytine ayrı bir önem verir. Firmasının adına atfen Marmara Bitirlik Kooperatifleri ile anlaşır. 1984'de 150 ton ile başlattığı zeytin ithalatı 1993'e kadar 4 bin tona kadar çıkıp zeytin kralı olur. 1993'de Marmara Bitirlik'te değişen yönetimin başka bir temsilcisi daha arayınca ayrılp Aydın'daki kendi tesisini kurar.

***
 Daha üniversite öğrenciliği öncesi Düsseldorf'taki Mercedes'te çalışırken ekonomik ve sosyal konularla ilgilenen, üç yıl işçi temsilciliği de **Hüseyn Kuru**, Köln'de Türk-Alman İşadamları Birliği'nin (TDU), Türk Gıda İthalatçıları'nı bir çatı altında toplayan Türkiport'un kuruluşunda yer aldı. 7 Nisan 2000'de Dönemin Cumhurbaşkanı **Süleyman Demirel** tarafından Devlet Üstün Hizmet Madalyası ile ödüllendirildi. Avrupa Türk İşadamları ve Sanayiciler Derneği (ATİAD) Başkanlığını yapan **Kuru**, "Türk cesaretini, girişimciliğini Alman disiplini ile birleştirip çalışkanlıkla bu noktaya geldim" diyor.